

DIE
EUROPÄISCHEN TORFMOOSE

NACHTRAGSHEFT

ZU DEN

EUROPÄISCHEN LAUBMOOSEN

BESCHRIEBEN UND GEZEICHNET

VON

GEORG ROTH

GROSSHERZOGlichem RECHNUNGSRAT I. P. ZU LAUBACH IN HESSEN

MIT 11 PHOTOLITHOGRAPHISCHEN TAFELN

LEIPZIG

VERLAG VON WILHELM ENGELMANN

1906

Verzeichnis

der beschriebenen und gezeichneten Arten.

	Seite	Tafel		Seite	Tafel
<i>Sphagnum acutifolium</i> (Ehrh.)			<i>Sphagnum fallax</i> var. <i>Limprichtii</i>		
Russ.	53	III	Röll	74	XI
„ <i>acutifolium</i> var. <i>alpinum</i>			„ <i>fimbriatum</i> Wils.	41	IV u. IX
Milde	54	III	„ „ var. <i>tenue</i> Grav.	42	IV
„ „ var. <i>deflexum</i> Wtf.	54	III u. VIII	„ <i>fuscum</i> (Schpr.) v. Klinggr.	45	VIII
„ „ „ <i>leptocladum</i> Limpr.	54	III	„ <i>Garberi</i> Lesqu. & J.	14 u. 74	XI
„ „ „ <i>rubrum</i> = <i>purpureum</i> Schpr.	54	III	„ <i>Girgensohnii</i> Russ.	42	IV
„ „ „ <i>Schimperi</i> Röhl	55	X	„ „ var. <i>strictum</i> Wtf.	43	IV
„ „ „ <i>Schimperi</i> Wtf.	54	VIII	„ <i>Gravetii</i> Russ.	65	VII
„ „ „ <i>Schliephackeanum</i>			„ „ var. <i>ovatum</i> Wtf.	65	X
Wtf.	51	VIII	„ <i>hypnoides</i> (Al. Br.) Bruch.	24	X
„ <i>affine</i> Ren. & C.	6	I	„ <i>Jeuseni</i> Lindb. fil.	36	II
„ „ var. <i>degenerans</i> Wtf.	7	II	„ <i>imbricatum</i> (Hrsch.) Russ.	5	I
„ <i>Angstroemii</i> C. Hartm.	16	IV	„ <i>intermedium</i> var. <i>Röhl</i>	39	
„ <i>annulatum</i> Lindb. f.	37	H	„ <i>inundatum</i> Russ.	62	VII
„ <i>balticum</i> Russ.	33	VII	„ „ var. <i>auriculatum</i>	62	IX
„ <i>centrale</i> C. Jens.	10	X	„ „ „ <i>Camusi</i> Card.	63	XI
„ <i>compactum</i> D. C.	13	III	„ <i>laricinum</i> Spruce	57	VII u. IX
„ „ var. <i>squarrosus</i> Russ.	14			„ „ var. <i>gracile</i> Wtf.	58
„ <i>cornutum</i> Roth	69	IX	„ <i>Lindbergii</i> Schpr.	20	V
„ „ var. <i>abbreviatum</i> Rth.	70	X	„ <i>medium</i> Limpr.	11	I
„ „ „ <i>stellatum</i> Rth.	71	X	„ <i>mendocinum</i> Wtf.	36	II
„ <i>cuspidatum</i> Ehrh.	22	VI u. X	„ <i>molle</i> Sull.	56	III
„ „ var. <i>plumulosum</i> Wtf.	24	VI	„ <i>molluscum</i> Bruch.	39	V
„ „ „ <i>falcatum</i> Russ.	23	VI	„ <i>monocladum</i> (v. Klinggr.)		
„ <i>cymbifolium</i> (Ehrh.)	7	I	Wtf.	25 u. 74	XI
„ <i>Dusenii</i> C. Jens.	34	II	„ <i>obesum</i> (Wils.) Wtf.	71	IX
„ <i>fallax</i> v. Klinggr.	27 u. 74	X	„ <i>obtusum</i> Wtf.	29	VI
			„ „ var. <i>Loeskeanum</i> Wtf.	30	VII

	Seite	Tafel
<i>Sphagnum obtusum</i> var. <i>riparioides</i> Wtf.	29	II
„ <i>papillosum</i> Lindb.	9	I
„ <i>parvifolium</i> (Sendt.) Wtf.	33	VI u. VII
„ „ var. <i>Warnstorffii</i> C. Jens.	33	VII
„ <i>platyphyllum</i> (Sull.)	59 u. 75	IX
„ <i>propinquum</i> Lindb. fil.	37	II
„ <i>pseudorecurvum</i> (Röll)	28, 32 u. 74	XI
„ <i>pseudocuspidatum</i> Roth	28, 32 u. 75	VI u. XI
„ <i>pulchrum</i> (Lindb.) Wtf.	28	II
„ „ <i>varietates</i>	29	X
„ <i>pungens</i> Roth	63	X
„ <i>Pylaiei</i> Brid.	73	V
„ <i>quinquefarium</i> (Lindb.) Wtf.	50	{ VII u. VIII
„ <i>recurvum</i> (P. Beauv.) Wtf.	30	VI u. X
„ „ var. <i>amblyphyllum</i> (Russ.)	31	VI
„ „ „ <i>mucronatum</i> (Russ.)	31	VI u. VII
„ „ „ <i>robustum</i> Limpr.	31	VI
„ <i>riparium</i> Angstr.	21	VI
„ <i>rubellum</i> Wils.	46	{ VII u. VIII
„ <i>rubellum</i> var. <i>tenellum</i> (Schpr.) Breidl.	47	VIII

	Seite	Tafel
<i>Sphagnum rufescens</i> (Br. germ.) Roth	67	IX
„ <i>Russowii</i> Wtf.	44	III u. IV
„ <i>Schliephackei</i> (Röll) Rth.	38	X
„ „ var. <i>Röllii</i> (Schlieph.)	38	X
„ „ „ <i>Schultzii</i> (Wtf.)	38 u. 75	XI
„ <i>Schimperi</i> Röll	55	X
„ <i>squarrosulum</i> Pers.	17	III u. V
„ <i>subnitens</i> Russ.	51	
„ „ var. <i>eosinum</i> Rth.	52	VIII
„ „ „ <i>squarrosulum</i> Wtf.	52	VIII
„ <i>subsecundum</i> (Nees) Russ.	60	IX
„ „ var. <i>brachycladum</i> Röll	61	VII u. IX
„ <i>subtile</i> (Russ.) Wtf.	48	VII
„ <i>tenerum</i> (Aust.) Wtf.	55	VII
„ <i>teres</i> (Schpr.) Angstr.	18	V
„ „ var. <i>squarrosulum</i> Lesqu.	19	V
„ <i>Torreyanum</i> Sull.	25	II
„ „ var. <i>strictifolium</i> Wtf.	25	VI
„ <i>trinitense</i> C. M.	26	VI u. X
„ „ var. <i>lorifolium</i> Rth.	27	X
„ <i>turgidulum</i> Wtf.	68	XI
„ <i>turgidum</i> (C. M.)	66	IX u. XI
„ u. var. <i>leptocladum</i>	67	XI
„ <i>Warnstorffii</i> Russ.	49	{ VII u. VIII
„ <i>Wulfianum</i> Girg.	15	XII

Inhaltsverzeichnis der Synonyme.

	Seite		Seite
Sphagnum acutifolium var. aquaticum		Sphagnum auriculatum Angstr.	59
Schlieph.	51	auriculatum Schpr.	65
acutifolium var. deflexum Wtf.	54	" var. ovatum Wtf.	65
" var. fallax Wtf.	42 u. 44	Austinii Sull.	5
" " flavicaule Wtf.	50 u. 54	" var. cuspidatum Röhl	6
" " fuscum Schpr.	45	" " suarrosulum * glaucum Röhl	7
" " Gerstenbergeri Wtf.	50	balticum var. polyporum Wtf.	34
" " gracile Russ.	49	brevifolium Röhl	33
" " Graefii Schlieph.	49	capillaceum Sw.	53
" " griseum W. s. viride.		capillifolioides Breutel	53
" " laetevirens Braithw.	51	capillifolium Ehrh.	53
" " laxum W. s. subnitens.		cavifolium Wtf.	60
" " luridum Angstr.	51	" var. laricinum f. gracile Wtf.	57
" " pallens Wtf.	50	" " " f. lapponicum Wtf.	36
" " plumosum Milde	51	" " " f. platyphyllum Wtf.	59
" " purpureum Schpr.	54	" " subsecundum f. obesum Wtf.	71
" " quinquefarium Lindb.	50	chilense Lor.	41
" " robustum Russ.	44	compactum β rigidum Brid.	13
" " roseum Limpr.	44	contortum Schultz	57 u. 69
" " rubellum Russ.	46	" var. crispulum Russ.	70
" " Schillerianum Wtf.	51	" " fallax Röhl	67
" " Schimperii Wtf.	39 u. 54	" " gracile Röhl	63
" " Schliephackeanum Wtf.	39, 51	" " δ laricinum (Spruce) Wils.	57
	u. 58	" var. laxum Röhl	62
" " silesiacum Wtf.	50	" " macrophyllum Röhl	62
" " suarrosulum Wtf.	52	" " microphyllum Röhl	62 u. 63
" " strictum Wtf.	54	" " obesum Wils.	71
" " subtile Russ.	48	" " rufescens Br. germ.	67
" " tenellum Schpr.	46	" " subsecundum Wils.	60
" " tenerum Aust.	55	" " turgidum Wtf.	66
acutiforme Schlieph. & Wtf.	44, 46 u. 49	" " Warnstorffii Röhl	68
" var. auriculatum Schlieph.	45	crassiretum Brid.	7
" " fuscum Schl. & Wtf.	45	crassicladum Wtf.	66
" " Schliephackeanum Wtf.	39	cuspidatum var. deflexum Wtf.	34
" " tenellum Schpr.	46	" var. fulvum Sendt.	20
ambiguum Hüben.	13	" " hypnoides A. Br.	24
amblyphyllum Russ.	31	" " majus Russ.	21, 25, 29 u. 34
angustifolium Jens.	33	" " miquelonense Ren. & C.	25
annulatum Wtf.	36	" " mollissimum Russ.	33
apiculatum Lindb. f.	31	" " monocladum (v. Klinggr.)	25 u. 74
aquatile Wtf.	71	" " Nawaschinskii Schlieph.	34

	Seite
<i>Sphagnum cuspidatum</i> var. <i>polyphyllum</i>	
<i>Schlieph.</i>	23
<i>cuspidatum</i> var. <i>Röllii</i> <i>Schlieph.</i>	38
" " var. <i>Schliephackei</i> <i>Röll.</i>	38
" " " <i>serrulatum</i> <i>Schlieph.</i>	26
" " " <i>speciosum</i> <i>Russ.</i>	21
" " " <i>submersum</i> f. <i>serrulata</i> <i>Wtf.</i>	26
" " " <i>tenellum</i> <i>Wtf.</i>	38
" " " <i>Torreyanum</i> <i>Braithw.</i>	25
" " " <i>truncatum</i> <i>Schlieph.</i>	26
<i>cymbifolium</i> var. <i>compactum</i> <i>Russ.</i>	11
" " var. <i>congestum</i> <i>Schpr.</i>	11 u. 12
" " " <i>medium</i> <i>Sendt.</i>	11
" " " <i>papillosum</i> <i>Schpr.</i>	9
" " " <i>purpurascens</i> <i>Russ.</i>	11
<i>degenerans</i> <i>Wtf.</i>	7
<i>fimbriatum</i> var. <i>arcticum</i> <i>Jens.</i>	42
" " var. <i>flagellaceum</i> <i>Schlieph.</i>	42
" " " <i>strictum</i> <i>Lindb.</i>	42
" " " <i>trichodes</i> <i>Russ.</i>	42
<i>Girgensohnii</i> var. <i>roseum</i> <i>Limpr.</i>	44
" " var. <i>speciosum</i> <i>Limpr.</i>	43
<i>Gravetii</i> u. <i>Anisopora</i> <i>Russ.</i>	65
<i>glaucum</i> v. <i>Klinggr.</i>	7
<i>helveticum</i> <i>Schkuhr.</i>	13
<i>imbricatum</i> var. <i>affine</i> <i>Wtf.</i>	6
<i>immersum</i> <i>Br. germ.</i>	13
" " <i>Casseb.</i>	9
<i>intermedium</i> <i>Russ.</i>	10
" " β <i>compactum</i> <i>W. Roth.</i>	13
<i>intermedium</i> <i>Hoffm.</i>	30
" " var. <i>angustifolium</i> <i>C. Jens.</i>	33
" " " <i>flagellare</i> <i>Röll.</i>	32 u. 39
" " " <i>molluscum</i> <i>Röll.</i>	39
" " " <i>pseudolaxum</i> <i>Röll.</i>	39
<i>insulosum</i> <i>Angstr.</i>	16
<i>isophyllum</i> <i>Russ.</i>	59
<i>Klinggraeffii</i> <i>Röll.</i>	6
<i>laricinum</i> <i>Angstr.</i>	36
" " <i>Schpr.</i>	28
" " var. <i>platyphyllum</i> (<i>Sull.</i>) <i>Lindb.</i>	59
<i>latifolium</i> <i>Hedw.</i>	7
<i>laxifolium</i> <i>C. M.</i>	22
" " var. <i>Dusenii</i> <i>C. Jens.</i>	34
" " " <i>monocladum</i> v. <i>Klinggr.</i>	25
<i>leionotum</i> <i>C. M.</i>	10
<i>lenense</i> <i>H. Lindb.</i>	21
<i>leptocladum</i> <i>Besch.</i>	42
<i>ligulatum</i> <i>Röll.</i>	31
<i>Limprichtii</i> <i>Röll.</i>	29
<i>luridum</i> (<i>Hüb.</i>) <i>Wtf.</i>	51
<i>majus</i> (<i>Russ.</i>) <i>C. Jens.</i>	34

	Seite
<i>Sphagnum mendocinum</i> <i>Wtf.</i>	34
" " <i>mendocinum</i> var. <i>molle</i> <i>Wtf.</i>	35
" " " <i>molle</i> var. <i>arctum</i> <i>Braithw.</i>	56
" " " <i>molluscoides</i> <i>C. M.</i>	56
" " " <i>Mülleri</i> <i>Schpr.</i>	56
" " " <i>nanum</i> <i>Brid.</i>	39
" " " <i>neglectum</i> <i>Angstr.</i>	59
" " " <i>nemoreum</i> (<i>Scop.</i>) <i>Lindb.</i>	53
" " " <i>oblongum</i> <i>Pal. Beauv.</i>	7
" " " <i>obtusifolium</i> <i>Ehrh.</i>	7
" " " β <i>condensatum</i> <i>W. & M.</i>	13
" " " var. <i>minus</i> <i>Hook. & Tayl.</i>	13
" " " <i>obtusum</i> var. <i>aquaticum</i> f. <i>ripario-</i> " " " " <i>ides</i> <i>Wtf.</i>	29
" " " var. <i>Dusenii</i> (<i>Jens.</i>) <i>Wtf.</i>	34
" " " <i>pachycladum</i> <i>C. M.</i>	10
" " " <i>palustre intermedium</i> <i>Russ.</i>	10
" " " <i>palustre</i> <i>L.</i>	7
" " " <i>papillosum</i> var. <i>brachycladum</i> <i>Card.</i>	10
" " " " var. <i>glaucovirans</i> <i>Schlieph.</i>	10
" " " " <i>intermedium</i> <i>Russ.</i>	10
" " " " <i>parvifolium</i> var. <i>tenue</i> (v. <i>Klinggr.</i>)	33
" " " " <i>plumulosum</i> <i>Röll.</i>	51
" " " " var. <i>macrophyllum</i> <i>Röll.</i>	51
" " " " " <i>microphyllum</i> <i>Röll.</i>	50
" " " " <i>porosum</i> <i>Lindb.</i>	18
" " " " " <i>Schlieph.</i>	36
" " " " " <i>pseudorecurvum</i> <i>Röll.</i>	27
" " " " " var. <i>flagellare</i> <i>Röll.</i>	74
" " " " " " <i>Limprichtii</i> <i>Röll.</i>	27
" " " " " " <i>pseudoturgidum</i> <i>Röll.</i>	68
" " " " " " <i>pycnocladum</i> <i>Angstr.</i>	15
" " " " " " <i>quinquefarium</i> var. <i>palescens</i> <i>Wtf.</i>	51
" " " " " " var. <i>virescens</i> <i>Wtf.</i>	51
" " " " " " <i>recurvum</i> <i>P. Beauv.</i>	30
" " " " " " var. <i>angustifolium</i> (<i>Jens.</i>) <i>Russ.</i>	33
" " " " " " " <i>brevifolium</i> <i>Lindb.</i>	33
" " " " " " " " <i>Röll.</i>	33
" " " " " " " " var. <i>fallax</i> <i>Wtf.</i>	27 u. 29
" " " " " " " " " <i>imbricatum</i> <i>Russ.</i>	33
" " " " " " " " " var. <i>mollissimum</i> (<i>Russ.</i>) <i>Wtf.</i>	33
" " " " " " " " " " <i>obtusum</i> <i>Wtf.</i>	29
" " " " " " " " " " " <i>parvifolium</i> <i>Wtf.</i>	33
" " " " " " " " " " " " <i>pulchrum</i> <i>Lindb.</i>	28
" " " " " " " " " " " " " <i>quinquefarium</i> <i>Wtf.</i>	28
" " " " " " " " " " " " " " <i>rubellofulvum</i> <i>Russ.</i>	33
" " " " " " " " " " " " " " " <i>squamosum</i> <i>Angstr.</i>	33
" " " " " " " " " " " " " " " " var. <i>tenue</i> <i>Wtf.</i>	75
" " " " " " " " " " " " " " " " " var. <i>Warnstorffii</i> <i>Jens.</i>	33
" " " " " " " " " " " " " " " " " " <i>rigidum</i> <i>Schpr.</i>	13
" " " " " " " " " " " " " " " " " " " β <i>immersum</i> <i>Schpr.</i>	14
" <i>riparium</i> var. <i>aquaticum</i> <i>Russ.</i>	22

	Seite
<i>Sphagnum riparium</i> var. <i>Dusenii</i> Schlieph.	22
„ <i>riparium</i> var. <i>squarrosulum</i> C. Jeus.	22
„ <i>robustum</i> Röhl	44
„ „ var. <i>giganteum</i> Röhl	45
„ „ „ <i>gracile</i> Röhl	45
„ <i>rufescens</i> (Br. germ.) Wtf.	69
„ „ var. <i>turgidum</i> Wtf.	67
„ <i>Russowii</i> var. <i>flaccidum</i> Wtf.	45
„ „ var. <i>girgensohnioides</i> Russ.	45
„ <i>Schultzei</i> Wtf.	38
„ <i>sedoides</i> Brid.	73
„ <i>serratum</i> Aust.	26
„ <i>speciosum</i> (Russ.) v. Klinggr.	21
„ <i>spectabile</i> Schpr.	21
„ <i>squarrosulum</i> Lesqu.	19
„ <i>squarrosulum</i> var. <i>brachycladum</i> Grav.	18
„ „ var. <i>confertum</i> Bruch.	18
„ „ „ <i>robustum</i> Röhl	18
„ „ „ <i>subsquarrosulum</i> (Russ.) Wtf.	18
„ „ „ <i>teres</i> Wtf.	18
„ <i>strictum</i> Lindb.	42
„ <i>subbicolor</i> Hpe.	10
„ <i>subnitens</i> var. <i>griseum</i> Wtf.	52
„ „ var. <i>plumosum</i> Russ.	52
„ <i>subsecundum</i> var. <i>contortum</i> Schpr.	69
„ „ var. <i>contortum</i> Schultz	57
„ „ α <i>heterophyllum</i> Russ.	60
„ „ var. <i>intermedium</i> Wtf.	65
„ „ β <i>isophyllum</i> Russ.	59 u. 69

	Seite
<i>Sphagnum subsecundum</i> var. <i>macrophyllum</i> Röhl	70
„ <i>subsecundum</i> var. <i>microphyllum</i> Röhl	70
„ „ var. <i>tenellum</i> Pers.	61
„ „ „ <i>turgidum</i> C. M.	66
„ „ „ <i>virescens</i> (Schlieph.)	63
„ <i>subulatum</i> Bruch.	41
„ <i>tenellum</i> (Ehrh.) Lindb.	39
„ „ v. Klinggr.	46
„ <i>teres</i> var. <i>compactum</i> Wtf.	19
„ „ var. <i>robustum</i> Röhl	18
„ „ „ <i>squarrosulum</i> Wtf.	17
„ „ „ <i>subteres</i> Lindb.	19
„ <i>trachyacron</i> C. M.	10
„ <i>trachynotum</i> C. M.	10
„ <i>tristichum</i> Schultz	13
„ <i>turfaceum</i> Wtf.	7
„ <i>turgidum</i> var. <i>rufescens</i> Röhl	67
„ <i>vancouveriense</i> Wtf.	45
„ <i>variabile</i> Wtf.	30
„ „ var. <i>cuspidatum</i> Ehrh. f. <i>mono-</i> <i>cladon</i> v. Klinggr.	25
„ „ „ <i>intermedium</i> (Hoff.) f. <i>speci-</i> <i>osum</i> (Russ.) Wtf.	29
„ „ „ <i>speciosum</i> Russ.	21
„ <i>Warnstorfi</i> Röhl	42
„ <i>Whiteleggii</i> C. M. s. <i>centrale</i> Jens.	46
„ <i>Wilsoni</i> Röhl	46
„ <i>Zickendrahtii</i> Wtf.	30